TÜRK MÜLTECİ/SIĞINMACI HUKUKUNUN ULUSLARARASI HUKUK ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ: ÖRNEK OLARAK SURİYELİLERİN DURUMU

Uluslararası sistem içerisinde yaşanan sorunların, savaşların ya da çatışmaların en büyük mağdurlarından birisi olan mülteciler/sığınmacılar, uluslararası hukuk sistemi içerisinde, özellikle de, II. Dünya Savaşı sonrası önemli bir yer bulmuştur. Uluslararası Mülteci Hukuku evrensel nitelikli mülteci tanımı ve haklarını açıklarken, Türkiye jeopolitik konumu gereği mülteci tanımını ve kimlerin Türk hukuk sistemi içerisinde "Mülteci Hakkını" elde edebileceğini "Coğrafi Sınır" çerçevesinde belirlemiştir. Özellikle de son yıllarda bölgede meydana gelen çatışmalar ve savaşlar, bu ülkelerden kaçıp Türkiye'ye yerleşen insanların tanımlanmasında da ortaya sorun çıkarmaktadır. Türkiye'nin sadece Batı ve AB'den gelenleri mülteci olarak tanımlaması, fakat diğer taraftan Orta Doğu ve Orta Asya'dan gelenlerin ise Türk Hukuk sistemi çerçevesinde Geçici Sığınmacı statüsünde yer almaları uluslararası mülteci hukuku bağlamında çeşitli sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu çalışmada öncelikli olarak Mülteci/Sığınmacı kavramları tarihsel gelişim içerisinde açıklanacak ve daha sonrasında ise Uluslararası Mülteci Hukuku'nun tarihsel gelişimi ve Mülteci Hakları detaylandırılacaktır. Daha sonrasında ise Uluslararası Mülteci Hukuku'nun Türk Hukuk Sistemi içerisindeki rolü ve etkisi incelenerek, Türk Hukuk Sistemi'nin belirtmiş olduğu Mülteci Hakları Uluslararası Hukuk çerçevesinde değerlendirilecektir. Çalışma içerisinde son dönemde Suriye'de meydana gelen gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan Suriyelilerin durumu da Türk Hukuk Sistemi çerçevesinde yorumlanarak, vatandaşlık hakkı analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mülteci, Sığınmacı, Uluslararası Mülteci Hukuku, Türk Hukuk Sistemi, Suriyeli, Vatandaşlık

ABSTRACT

Refugees/Asylum Seekers are one of the greatest victims of the problems, wars or conflicts in the international systems; they found an important place in the international legal system, especially, after the Second World War. Although International Refugee Law universally describes the definition and rights of refugees, due to its geopolitical position, Turkey has defined and determined refugees and refugee rights in Turkish Legal system in the context of Geographical Border. Especially the conflicts and wars that have taken place in the region in recent years, it also poses a problem in describing the people who escape from these countries and settled in Turkey. Turkey only defines those who come from the West and the EU as refugees, but on the other hand, those from the Middle East and Central Asia take part in the status of Temporary Asylum Seeker within the framework of the Turkish legal system and this cause various problems in the context of international refugee law. In this work, the concepts of refugee / asylum seeker will be explained within the historical development, and then the historical development of International Refugee Law and Refugee Rights will be

detailed. Then, the role and effect of International Refugee Law in the Turkish Legal System will be examined and refugee rights, which the Turkish Law System has stated, will be evaluated within the framework of International Law. The situation of the Syrians, which emerged in parallel with the recent developments in Syria, will be interpreted within the framework of the Turkish Legal System and the right to citizenship will be analyzed.

Keywords: Refugee, Asylum Seeker, International Refugee Law, Turkish Legal System, Syrian, Citizenship